

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tost/30/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100008
Dátum vydania rozhodnutia: 7. augusta 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100008.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7. augusta 2018 v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obžalovanému D. N. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obžalovaného H. D. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 19. júla 2018, sp. zn. BB-3T/2/2018 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného H. D. sa z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Obžalovaný H. D. je v predmetnej trestnej veci trestne stíhaný, pretože je dôvodne podozrivý zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (v bode 1 obžaloby), obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. (v bode 2 obžaloby), zločinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a zločinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (v bode 9 obžaloby) a zločinu porušovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 alinea druhá, ods. 3 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. a zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (v bode 10 obžaloby). Obžalovaný bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 20. mája 2016, sp. zn. 3Tp 14/2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. júna 2016, sp. zn. 4Tost/19/2016, a to z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. Lehota väzby začala plynúť dňa 17. mája 2016. Uznesením Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 19. júla 2018, sp. zn. BB-3T 2/2018 podľa § 79 ods. 3 Tr. por. bola žiadosť obžalovaného H. D. o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá a podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Súd odôvodnil svoje rozhodnutie v podstate tým, že u obžalovaného dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Tr. por. i naďalej trvajú, pretože dôvodnosť podozrenia, že sa trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaný dopustil, aj naďalej trvá a pokiaľ ide o väzobné dôvody k žiadanej zmene v ďalšom priebehu konania nedošlo. Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný po jeho oznámení sťažnosť. V

odôvodnení písomnej sťažnosti podanej prostredníctvom svojej obhajkyne uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím špecializovaného súdu pričom vyjadril názor, že dôvody väzby u neho nejestvujú. V súlade s argumentáciou prezentovanou v žiadosti o prepustenie z väzby namietal, že samotná skutočnosť, že mu hrozí vysoký trest nie je sama o sebe spôsobilá naplniť dôvody útekovvej väzby. Reálne sa nikdy o útek z miesta bydliska nepokúsil. Nájdené listinné dôkazy pochádzajúce z trestných spisov opakovane vysvetlil. Tieto mu dal obžalovaný K. K. po tom, keď sa rozhodol spolupracovať s políciou. Žiaden zo svedkov nepotvrdil, že by sa pokúsil mariť konanie ovplyvňovaním svedkov alebo spoluobžalovaných. Dôvodil tiež, že svedkovia už boli vypočutí v prípravnom konaní a od spáchania údajnej trestnej činnosti uplynula už dlhšia doba a aj preto má za to, že dôvody kolúznej väzby dané nie sú. Pred súdom uviedol, že nemá v úmysle dopúšťať sa trestnej činnosti. Pokiaľ bol na začiatku trestného stíhania ustálený dôvod väzby uvedený v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neznamená to, že musí trvať automaticky aj počas konania pred súdom. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu obžalovaný H. D. navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu v celom rozsahu zrušil, a aby rozhodol o jeho prepustení z väzby na slobodu. Alternatívne navrhol, aby bol väzobný dôvod nahradený inštitútom dohľadu probačného a mediačného úradníka, prípadne elektronickým monitorovacím zariadením. Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti obžalovaného podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku a zistil, že súd prvého stupňa rozhodol v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom. Pri rozhodnutí o žiadosti obžalovaného H. D. o prepustenie z väzby boli dodržané všetky formálno-procesné podmienky. Rovnako aj z vecného hľadiska sú splnené všetky zákonné podmienky na ďalšie trvanie jeho väzobného stíhania. Námietky obžalovaného, že rozhodnutie o jeho väzbe sa neopiera o žiadne konkrétne skutočnosti svedčiace o tom, že v prípade jeho prepustenia na slobodu by boli odôvodnené obavy uvedené v ustanovení § 72 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Tr. por. nie sú akceptovateľné. Trestný poriadok nedefinuje pojem „konkrétne skutočnosti“ a pre obsah tohto pojmu nemôžu byť ani stanovené žiadne striktné a nemenné kritériá. Výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či väzba obžalovaného je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. V posudzovanej veci tieto skutočnosti zakladajúce u obvineného dôvody útekovvej, kolúznej a aj preventívnej väzby vyplývajú jednak z reálnych konkrétnych okolností, ktorými sa súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne zaoberal a jednak vyplývajú aj z povahy a charakteru trestnej činnosti, ktorá mala byť páchaná plánovite a organizovane po dlhšiu dobu a vyznačujúca sa vysokou mierou sofistikovanosti. Aj v tomto štádiu trestného konania trvá jeden z materiálnych dôvodov väzby, a to podozrenie zo spáchania trestného činu. Najvyšší súd, v súlade so závermi súdu prvého stupňa zistil, že trestné stíhanie obžalovaného H. D. pre skutky, pre ktoré bola podaná obžaloba, sa vedie dôvodne, lebo tieto majú znaky skutkových podstat vyššie špecifikovaných trestných činov, pričom existuje dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchal. Tieto závery sú aktuálne aj v prebiehajúcom štádiu trestného konania, ale rozhodnutie o vine či nevine obžalovaného bude predmetom ďalšieho dokazovania v priebehu trestného konania, pričom orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti nemu, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech. Najvyšší súd sa nestotožňuje s tvrdením obžalovaného, že hrozba uloženia vysokého trestu v prípade uznania viny nie je podopretá ďalšími konkrétnymi skutočnosťami. Takéto skutočnosti existujú a Špecializovaný trestný súd na ne konzekventne poukázal. Nie je možné akceptovať ani argumentáciu založenú na tvrdení, že všetci svedkovia už vypočutí boli, resp., že zástupcovia médií zúčastňujúci sa hlavného pojednávania informujú verejnosť s obsahom jednotlivých dôkazov vo vzťahu k existencii konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu kolúzneho konania obvineného. Najvyšší súd zdôrazňuje, že takéto okolnosti nie je možné hodnotiť izolovane od všetkých ostatných skutočností, najmä v kontexte s okolnosťami a spôsobom páchania trestnej činnosti, zo spáchania ktorej je H. D. obžalovaný. Mal participovať na kriminálnych aktivitách organizovanej zločineckej skupiny, vyznačujúcej sa hierarchickou štruktúrou, sofistikovanými postupmi a parciálnou deľbou úloh, ktorá sa mala dopúšťať rôznej ekonomickej a majetkovej trestnej činnosti, ako aj mimoriadne brutálnej násilnej trestnej činnosti. Zločinecká skupina podnikala, okrem iného, aktivity s cieľom zastrašovania, alebo priamo fyzickej likvidácie osôb, ktoré sa stali svedkami páchanej trestnej činnosti. Vyššie uvedené sa týka rovnako aj sťažnostnej námietky obžalovaného, že skupina síce využívala tzv. „čierne telefóny“, avšak táto skutočnosť nemôže

zakladať dôvodnosť tzv. kolúznej väzby", keďže z výpovedí svedkov nevyplýva jeho kolúzne konanie. Naopak samotná skutočnosť, že členovia zločineckej skupiny využívali takéto telefóny, pričom obžalovaný mal byť aktívne činný v jej štruktúrach, predstavuje jednu z konkrétnych skutočností odôvodňujúcich reálnu obavu, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu bude vykonávať kolúzne aktivity. Navyiac bolo zistené, že obžalovaný dlhodobo kontaktoval príslušníka polície obžalovaného JUDr. A. F., pričom u neho boli zaistené listiny pochádzajúce z vyšetrovacích spisov. Obžalovaný dôvodil, že listiny dostal od K. K. po tom čo začal tento spolupracovať s políciou „aby vedel čo má vypovedať". Takýto zámer spoluobžalovaného, by bol logický vtedy, keby trestnú činnosť popieral, ale nie v situácii, keď sa k trestnej činnosti fakticky priznal. Z relevantných častí spisového materiálu vyplýva, že trestná činnosť, pre ktorú je obžalovaný H. D. trestne stíhaný, mala byť páchaná organizovaným spôsobom a po dlhšiu dobu, pričom trestnej činnosti sa mala zločinecká skupina dopustiť celým radom skutkov. Všetky tieto okolnosti sú tými konkrétnymi skutočnosťami, ktoré opodstatňujú dôvodnú obavu, že obvinený v prípade prepustenia na slobodu bude pokračovať v trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Najvyšší súd Slovenskej republiky sa už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach sp. zn. 4Tost/19/2016, sp. zn. 4Tost/31/2016, sp. zn. 3Tost/4/2017, sp. zn. 3Tost/21/2017, sp. zn. 5Tost/3/2018 a sp. zn. 4Tost/30/2018 existenciou dôvodov väzby zaoberal a argumentáciu v ňom uvedenú považuje aj v súčasnom štádiu trestného konania obžalovaného H. D. za plne relevantnú. Najvyšší súd dospel teda k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu o zamietnutí žiadosti obžalovaného je zákonné a správne. Majúc na zreteli špecifickú funkciu väzby ako prostriedku „ultima ratio" pre zabezpečenie obžalovaného v rámci trestného konania, ako aj rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, po zvážení všetkých okolností v danom prípade musel prisvedčiť rozhodnutiu Špecializovaného trestného súdu na zamietnutie jeho žiadosti o prepustenie z výkonu väzby aj v aktuálnom štádiu trestného konania s tým, že jeho prepustením na slobodu by hrozila reálna obava zo zmarenia, alebo podstatného sťaženia účelu trestného konania, ktorým je v zmysle § 1 Tr. por. náležité zistenie skutkového stavu a spravodlivé potrestanie páchatel'ov pri rešpektovaní základných práv a slobôd. Sťažnostný súd nezistil žiadne také príťahy v doterajšom konaní, ktoré by odôvodňovali konštatovanie, že doba, ktorá uplynula od vzatia obžalovaného do väzby je neúmerne vecnej i formálnej obťažnosti veci. Z obsahu trestného spisu je zrejmé, že súdne konanie prebieha plynulo a sústredene. Správne sa prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zaoberal aj otázkou, či neprichádza do úvahy nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným. Najvyšší súd sa stotožnil s názorom špecializovaného súdu, že použitie tohto substitučného inštitútu v danom prípade nie je možné s prihliadnutím na skutočnosť, že obžalovaný H. D. je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin (§ 80 ods. 2 Tr. por.). Z uvedených dôvodov neprichádza do úvahy ani uloženie obmedzenia vo forme použitia monitorovacieho technického zariadenia. Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť obžalovaného H. D. nepovažoval za dôvodnú, a preto túto podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

